

Témata bakalářských prací pro zadání v ak.r. 2017/18

Více jak 70 témat nebo tematických námětů pro více řešitelů

PhDr. Hedvika Boukalová, Ph.D.

✓ **Vybrané aspekty kriminalistické rekognice**

Kriminalistická rekognice (identifikace očitým svědkem) je jedním ze stěžejních úkonů při vyšetřování trestné činnosti. Na jejím správném provedení se podílí řada procesů a vlivů, jak na straně svědka, který je přizván (nejčastěji) k identifikaci pravděpodobného pachatele, tak v průběhu samotného procesu realizace identifikace, tedy zejména v jejím provedení a na straně Policie. Jde o paměťové procesy, ale i komunikační vlivy. Práce stručně seznámí s nejdůležitějšími aspekty tohoto úkonu a posléze se zaměří na vybraný fenomén hlouběji, i v rámci návrhu výzkumného šetření.

✓ **Psychologické aspekty svědecké výpovědi dětí**

Práce se zaměřuje na významné faktory ovlivňující výpověď dítěte. Zabývá se vývojovými aspekty, situačními aspekty spojenými s typem trestného činu, jehož je dítě svědkem a shrnuje i důležité interakční a komunikační vlivy. Přináší poznatky o nárocích správně vedeného výslechu dítěte. V návrhu výzkumu se může věnovat např. specifickým využití určitých výslechových postupů v různých věkových kategoriích.

✓ **Věrohodnost jako významný forenzně psychologický fenomén**

Obecná a specifická věrohodnost a její hodnocení má v oblasti forenzní psychologie významné místo. Práce se věnuje rozdílu mezi těmito dvěma typy věrohodnosti, způsobům jejich zjišťování a přináší i kritické zhodnocení tohoto procesu. Věnuje se zkušenostem ze zahraničí. V návrhu výzkumu se může zaměřit na postupy zjišťování věrohodnosti a jejich srovnání.

✓ **Kognitivní interview**

Kognitivní interview je jedním ze zásadních a široce užívaných výslechových postupů v oblasti trestního řízení. Práce bude charakterizovat jeho východiska, hlavní charakteristiky, možnosti aplikace. Podá přehled jeho užití v zahraničí a zkušenosti s tímto postupem, jeho silné a slabé stránky. V návrhu výzkumu se může zaměřit na specifika užití tohoto postupu u určitých skupin svědků, např. seniorů, dětí, či jiných skupin.

PhDr. Mgr. David Čáp, Ph.D.

✓ **Zvládání konfliktních situací v rodině se zaměřením na komunikační techniky**

Práce se zaměří na konfliktní situace v rodině, rozdílné teorie konfliktů a zejména na komunikační techniky, které pomáhají konflikty řešit, případně jim předcházet. Literární přehledová část práce se pokusí zmapovat míru efektivity takových postupů popsanou v odborné literatuře. Návrh výzkumu může obsahovat kvalitativní či kvantitativní design a zaměřením na vybraný aspekt problematiky.

✓ **Rizikové chování klientů výchovného ústavu**

V práci bude zmapováno specifické rizikové chování, které se objevuje u klientů výchovných ústavů. Může se jednat o rizikové sexuální chování, agresivní chování a násilné vztahy, zneužívání návykových látek atd. Autor či autorka se pokusí zachytit motivaci k takovému chování klientů, pokud se u nich neobjevilo před umístěním do výchovného ústavu. Tomu se může věnovat i návrh výzkumného šetření.

✓ **Copingové strategie klientů výchovných ústavů**

Umístění ve výchovném ústavu je dlouhodobá zátěžová až krizová situace, na kterou klienti reagují různým způsobem. Paradoxně i rozvojem dalšího rizikového chování. Práce se pokusí zmapovat copingové strategie, které klienti využívají, aby danou situaci zvládli. Bude vhodné se zaměřit na vnímání personálu i klientů samotných (v literárně přehledové části i v návrhu výzkumného šetření).

✓ **Možnosti terapeutické a poradenské práce s oběťmi domácího násilí**

Práce se zaměří na možnosti podpory ve formě poradenství a terapie obětem domácího násilí. Akcent bude kladen zejména na využívané přístupy a psychologické aspekty, které zvyšují efektivitu ve smyslu odpoutání se od původce domácího násilí, případně ve smyslu změny vzorců chování. Na základě studia odborné literatury dojde ke srovnání praxe v ČR a v zahraničí. Návrh výzkumu se zaměří na vybrané psychologické souvislosti poradenské práce s vybranou skupinou obětí domácího násilí.

Doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.

✓ **Humor ve škole jako protektivní faktor v interakci učitelů a žáků na základních/středních školách**

Humor je pro žáky projevem příznivých vztahů s učiteli a je otázkou, jak se odráží v edukačních stylech učitele a obecně v edukačních interakcích učitelů a žáků. Na základě přehledu výsledků výzkumů školních interakcí, kde humor je důležitou proměnnou, řešitel navrhne empirické šetření na vybraném typu našich škol.

✓ **Sociální klima školy/školní třídy a souvislosti s různými charakteristikami žáka/učitele/ školního prostředí**

Sociální klima školy a školní třídy jsou důležitou proměnnou efektivního fungování školy. Jak působí na vybrané výkonnostní i psychosociální charakteristiky žáka? Které psychologické souvislosti vystupují jako podstatné pro rozvoj žáka i vztahů ve školní třídě? Jak vstupují do edukačních činností učitele a vzájemných interakcí se žáky?

Problematika poskytuje několik možností pro projekty bakalářských prací. Je na autorce či autorovi, aby téma – podle svého zájmu – specifikoval a v literárně přehledové části se mu podrobněji věnoval na základě zpracování zahraničních i našich výzkumů sociálního klimatu. Návrh vlastního výzkumu by měl počítat spíše s kvantitativním výzkumným designem sledované problematiky.

✓ **Projevy empatie u dětí předškolního věku**

Sociální a emocionální rozvoj dětí předškolního věku je důležitou součástí jejich vývoje obecně. Z různých možností jejich rozvíjejících se emočních projevů se projekt bakalářské práce zaměří na empatii a její projevy u dětí předškolního věku. V literárně přehledové části se projekt bude věnovat poznatkům vývojové a sociální psychologie o empatii předškolních dětí, přinese výsledky zejména zahraničních výzkumů. Návrh výzkumného šetření může počítat spíše s kvalitativním designem, např. využít pozorování dětí při různých činnostech a popsat různé projevy empatie.

PhDr. Eva Höschlová, Ph.D.

✓ **Dar a darování z pohledu ekonomické psychologie**

První část práce bude soustředěna na vymezení daru a různých forem darování (kromě materiálního, sponzorování, také účast na charitě a dobrovolnictví) a to z psychologického nahlížení daru jako formy komunikace a součásti sociálních interakcí. Dále budou popsány

sociální normy a pravidla provázející předávání darů a jejich přijímání, zazní definice pojmu perfektní dar a jeho vztah ke konceptu bolesti z placení (pain of paying). Další kapitola uvede do souvislosti míru reciprocity a (ne)zjištěnosti darování do souvislosti s teoriemi altruistického chování a klasifikuje různé druhy motivací spojených s darováním.

✓ **Mentální účetnictví a jeho vliv na ekonomické chování**

Práce nejprve stručně nastíní hlavní popis konceptu mentálního účetnictví jak u jednotlivců, tak domácností, včetně jeho propojení s konceptem sebe-kontroly, dále budou vysvětleny související pojmy ekonomické psychologie, jako jsou efekt utopených nákladů (sunk cost fallacy), nebo odloučení (decoupling) nákladů a zisků v oblasti spotřebitelského chování. Další část vymezí faktory, které ovlivňují zacházení s mentálním účetnictvím, s primárním zaměřením na osobnostní vlastnosti či kognitivní styly. Cílem empirické části bude návrh experimentálního výzkumu zkoumajícího mentální účetnictví, přičemž jako jedny z intervenujících proměnných budou brány v potaz osobnostní rysy či kognitivní styly.

✓ **Nové psychometrické přístupy k měření osobnosti (využití stop a výsledků činnosti na sociálních sítích, využití gamifikace, apod.)**

Zásadní rozmach digitálních technologií klade nové nároky na tradiční psychometrické postupy, ale zároveň přináší nové příležitosti pro využití jiného typu dat, než bylo dříve pro měření osobnosti v psychometrii typické. Práce se zaměří převážně na téma využití stop a výsledků činnosti z oblasti sociálních sítí, zejména Facebooku při odhadech osobnostních vlastností a inteligence, dále představí některé nové nástroje, které do diagnostického procesu přináší herní prvky (game-based assessment). Rovněž bude věnována pozornost adaptivnímu testování založenému na IRT (item response theory).

✓ **Komunikace v lékařských týmech**

Po stručném úvodu shrnujícím nejpodstatnější zjištění z oblasti komunikace v týmech a skupinách obecně se práce podrobněji zaměří na specifika komunikace v týmech lékařských. Zvláštní kapitola popíše dosavadní poznatky z výzkumů studujících týmy operátorů při zákroku přímo na operačních sálech. V potaz budou brány různorodé sledované aspekty vzájemné komunikace stejně jako různé metody jejich měření. Cílem empirické část bude navrhnout studii zaměřenou na mapování efektivity komunikace v lékařských týmech.

PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.

✓ **Kvality života u dětí a její měření**

Koncept kvality života, specifika jeho zjišťování u dětí. Etické a metodologické otázky. Kvalita života vztažená ke zdravotnímu stavu (HrQoL) u dětí se závažným somatickým onemocněním.

✓ **Kvalita života u dětí a dospívajících s obezitou a její měření**

Koncept kvality života, specifika jeho zjišťování u dětí a dospívajících. Etické a metodologické otázky. Kvalita života vztažená ke zdravotnímu stavu (HrQoL) u dětí s nadváhou a obezitou.

✓ **Obezita a narušené jídelní chování**

Vymezené obezity z interdisciplinárního pohledu. Charakteristika nadváhy a obezity z pohledu medicínského, psychologického, sociálního. Jídelní chování, nerovnováhy energetického příjmu a výdeje. Narušené až patologické jídelní chování – ztráta kontroly nad příjmem potravy, záchvatovité přejídání, noční jezení mentální bulimie – jejich výskyt u osob s obezitou – literární přehled. Možnosti intervence.

✓ **Psychologické aspekty handicapu v období školní docházky**

Psychologické aspekty handicapu u dítěte ve školním věku. Nástup do školy – vrstevnické skupiny, autorita učitele, nároky výuky. Overprotektivita v rodině versus požadavky školní docházky. Podpůrné a rizikové faktory. Vliv postižení na vývoj a formování osobnosti jedince s postižením. Postižení jako náročná životní situace. Postižení jako výzva. Reakce nejbližších osob (rodiče, sourozenci).

✓ **Syndrom vyhoření u chronicky nemocných**

Vymezení syndromu vyhoření – charakteristika, symptomy, fáze, současný přístup. Tradiční pohled (u pomáhajících profesionálů) a výskyt u nemocných s chronickými zdravotními problémy. Specifika. Možnosti psychologické intervence.

✓ **Psychologické aspekty transplantační medicíny, se zaměřením na transplantaci pankreatu**

Dárcovství orgánů. Typy transplantací. Dárcovství od zemřelých a žijících dárců. Příbuzenské transplantace. Etické otázky. Očekávání od transplantace. Motivace k transplantaci u nemocných a blízkých osob. Emoce, pocity viny, ambivalence. Compliance nemocného po transplantaci. Úloha psychologa v týmu.

PhDr. Lenka Krejčová, Ph.D.

✓ **Význam exekutivních funkcí v edukačním procesu**

Současné výzkumy ukazují, že kvalita exekutivních funkcí představuje spolehlivější prediktor školní úspěšnosti než prostá výše IQ. V českém prostředí se však tomuto tématu doposud nevěnuje mnoho pozornosti, neexistují ani ucelené diagnostické baterie exekutivních funkcí, které by byly v ČR lokalizovány. Bakalářská práce se zaměří na propojení exekutivních funkcí s rozvojem a edukací dětí a dospívajících. Poukáže na význam exekutivních funkcí v edukačním procesu a podá výčet diagnostických metod, které lze pro tyto účely využít, resp. jsou využívány v zahraničí. Návrh výzkumného projektu se může inspirovat studii a projekty, jež na toto téma byly realizovány na Slovensku.

✓ **Kognitivní přístup ke vzdělávání**

Namísto předávání hotových faktů klade kognitivní přístup ke vzdělávání důraz na proces učení (v interakci učitele a žáka není důležité „učení“, ale „učení se“). Bakalářská práce se pokusí charakterizovat, v čem kognitivní přístup ke vzdělávání spočívá, jak se liší od tradičního, na obsah zaměřeného vzdělávání, v čem sehraje v tomto přístupu klíčovou roli psychologie. Inspiraci lze hledat v textech R. Sternberga, C. Haywooda, R. Feuersteina a řady dalších kognitivních i pedagogických psychologů. Návrh výzkumného designu se může věnovat prověření diagnostických postupů zaměřených na proces, nikoli na obsah, nebo navrhnout ucelený akční výzkum zaměřený na implementaci uvedeného přístupu do edukačního procesu.

✓ **Čtenářská gramotnost z pohledu psychologie**

Dovednost číst s porozuměním představuje v současné informační společnosti jednu z klíčových kompetencí jedince, ať už při uplatnění na trhu práce, nebo při zvládnutí každodenního života. Psychologické souvislosti čtenářské gramotnosti si proto zaslouží zvýšenou pozornost a mohou efektivně doplnit to, co o čtení ví pedagogika a lingvistika. Práce zmapuje, jak je čtenářská gramotnost charakterizována v psychologii a které kognitivní procesy její rozvoj ovlivňují. Návrh výzkumného projektu se bude zabývat buď diagnostikou čtení s porozuměním ve vyšším věku (tj. dospívání a dospělosti), nebo vytvořením modelu čtenářské gramotnosti v kontextu kognitivní a pedagogické psychologie.

✓ **Validita a reliabilita metody CAS2**

V roce 2017 byla v ČR dokončena lokalizace metody CAS2 (tj. Cognitive assessment system, 2nd edition) a byla vydána pod českým názvem Diagnostická baterie kognitivních procesů. Cílem bakalářské práce bude zmapovat, jaké validizační studie a s jakými výsledky byly realizovány v zahraničí u jiných jazykových mutací metody, potažmo jakými způsoby byla prověřována její reliabilita. Výzkumný projekt navrhne další studii na prověření validity v českém prostředí.

Doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.

✓ **Vývoj samovyšetřovacího testu pro seniory k posouzení poruch paměti a dalších kognitivních funkcí (Prague Alzheimer Detector)**

V současné době neexistuje – na rozdíl od mnoha jiných zemí – samovyšetřovací diagnostický nástroj, kterým by si mohli lidé z vybrané populace, především seniorské, ověřit své kognitivní schopnosti, především pak funkci paměti. Taková screeningová metoda nevyžaduje participaci odborníka, na něhož se po vlastním ověření může daná osoba s případnými problémy obrátit. Krátký test by byl přístupný na místech, kde se obvykle starší jedinci vyskytují, např. lékárny, čekárny u lékaře apod. Cílem práce je navrhnout (adaptovat) takový nástroj a připravit ověření české verzi vytvořené (zvolené) metody.

✓ **Motivace k rehabilitaci u osob s poraněním mozku**

Situace jedince po poškození mozku, ať už se jedná o postižení při KCT (kraniocerebrálním poranění), CMP (cévní mozková příhoda) či lézích jiné etiologie, je velmi složitá. Ke zhoršení stavu došlo při onemocnění téměř okamžitě, ale zisky z rehabilitace, někdy i velmi usilovné, nenastupují tak rychle, jak by si člověk představoval. Mnozí pacienti tak ztrácejí motivaci k další práci na sobě, rezignují a upadají do apatie. Jak lze pomoci bude obsahem literárně přehledové části i návrhu pro výzkumné šetření.

✓ **Emoční poruchy u jedinců po poranění mozku**

Situace jedince po poškození mozku, ať už se jedná o postižení při KCT (kraniocerebrálním poranění), CMP (cévní mozková příhoda) či lézích jiné etiologie, je velmi složitá. Mezi její následky patří obvykle nejen zhoršení funkcí kognitivních, což bývá obvykle zřejmé na první pohled, ale dochází také ke komplikacím v oblasti afektů a citů, jež mohou být poškozeny zjevně, ale většinou se jejich poruchy objevují až při zátěži, ať už dané procesem rehabilitace, anebo v běžném kontaktu se zdravotnickým personálem, ostatními pacienty apod. Jak lze pomoci bude obsahem literárně přehledové části i návrhu pro výzkumné šetření.

✓ **Změny v partnerských vztazích po poranění mozku**

Situace jedince po poškození mozku, ať už se jedná o postižení při KCT (kraniocerebrálním poranění), CMP (cévní mozková příhoda) či lézích jiné etiologie, je velmi složitá. Onemocnění zasáhne nejen pacienta, ale především jeho okolí, tj. nejbližší osoby, manželku/manžela, partnerku/partnera apod. Problémy často bývají i hluboce intimního charakteru, kdy jde někdy taky o řešení situace setrvání ve vztahu, jeho ukončení apod. Jak lze pomoci bude obsahem literárně přehledové části i návrhu pro výzkumné šetření.

✓ **Změny v rodičovských rolích u jedinců po poranění mozku**

Situace jedince po poškození mozku, ať už se jedná o postižení při KCT (kraniocerebrálním poranění), CMP (cévní mozková příhoda) či lézích jiné etiologie, je velmi složitá. Onemocnění zasáhne nejen pacienta, ale především jeho okolí, tj. nejbližší osoby, manželku/manžela a nevyhne se ani jejich dětem. U nich je zapotřebí použití velmi citlivého přístupu jednak při objasnění situace rodiny vůbec a hlavně adaptace na některé zásadní, např. kognitivní, emoční

aj., charakteristiky u postiženého člena rodiny (maminky, tatínka apod.). Jak lze pomoci bude obsahem literární přehledové části i návrhu pro výzkumné šetření.

PhDr. Katarína Loneková, Ph.D.

✓ **Psychoterapie u dospívajících s depresivní poruchou**

Bakalářská práce se bude zabývat možnostmi psychoterapie u dospívajících s depresivní poruchou. Za použití aktuálních poznatků a výsledků výzkumů přinese pohled na depresivní poruchu u dospívajících a možnosti psychoterapie. Bude se věnovat taky metodologickým otázkám spojeným s výzkumem v oblasti psychoterapie a s výzkumem dospívajících. Součástí práce bude i návrh konkrétního výzkumného šetření.

✓ **Autobiografická paměť a strategie zvládnání stresu**

Bakalářská práce se bude zabývat tematikou autobiografické paměti a jejich možných souvislostí se strategiemi zvládnání stresu. Na základě aktuálních poznatků budou definovány a vymezeny koncepty autobiografické paměti a strategií zvládnání stresu. Pozornost bude zaměřena na analýzu dosavadních výzkumných zjištění v této oblasti. Část práce se bude věnovat psychologickému testování obou konceptů. Součástí práce bude i návrh konkrétního výzkumného šetření.

✓ **Strategie zvládnání stresu u osob po suicidálním pokusu**

Bakalářská práce bude zaměřena na strategie zvládnání stresu v kontextu suicidálního jednání. Její součástí bude přehled a analýza aktuálních poznatků a dosavadních výzkumů týkajících se suicidálního chování a strategií zvládnání stresu. Pozornost bude věnována taky možnostem psychologického testování strategií zvládnání stresu. Součástí práce bude i návrh konkrétního výzkumného šetření.

Mgr. Jiří Lukavský, Ph.D.

✓ **Vztah pozornosti a vědomí**

Kognitivní mechanismy pozornosti a vědomí se řadě aspektů podobají. V naší běžné zkušenosti často nepotřebujeme rozlišovat mezi pozorností a vědomím, podobně řada psychologických teorií se rozdílům mezi oběma termíny příliš nevěnuje. Do jaké míry je pozornost s vědomím propojená a naopak, kdy lze tyto termíny oddělit? Cílem této teoreticko-metodologické práce je srovnat různé teoretické pohledy a experimentální metody používané k výzkumu pozornosti a/nebo vědomí. Součástí práce bude také návrh experimentálního výzkumného projektu, který bude zaměřený na použití či rozšíření některých popisovaných metod.

✓ **Vnímání fotografií v médiích**

Barevné fotografie jsou běžnou součástí tištěných i online médií. Fotografie text doplňují a zároveň se často stávají rozpoznávacím znakem prezentované události a tím, co si lidé zapamatují. Úkolem jiných fotografií je přilákat pozornost (reklamy, odkazy na jiné zprávy). Cílem práce je popsat kognitivně psychologické mechanismy vnímání fotografií s ohledem na fotografie užívané v médiích. Práce se bude zabývat také relevantními otázkami vizuální pozornosti a vizuální paměti, zejména zapamatovatelností fotografií. Součástí práce bude také návrh experimentálního výzkumného projektu, který bude zaměřený na mechanismy popsané v bakalářské práci.

✓ **Paměť na lidské tváře**

Schopnost zapamatovávat a znovupoznávat lidské tváře je pro nás důležitá v každodenním životě. K paměti na tváře je možné přistupovat z mnoha hledisek: které tváře jsou dobře zapamatovatelné (vizuální), jak vnímáme a jak si pamatujeme výraz tváří (sociální), jak jsou tváře zpracovávány v mozku (fyziologické). Cílem práce je podat přehled o současných teoriích vnímání a paměti na tváře, zejména s důrazem na vizuální aspekty problému. Součástí práce bude také návrh experimentálního výzkumného projektu, který bude zaměřený na paměť na tváře u neklinické dospělé populace.

✓ **Vnímání změn během pohybu**

Nedávno publikovaná iluze ukázala, že je těžké zaznamenat změnu u předmětů, které jsou v pohybu (tzv. silencing, Suchow & Alvarez, 2011). Cílem práce je popsat mechanismy přítomné u této iluze a prozkoumat hranice jejího působení (velikost, rychlost, komplexnost předmětů). Úkolem bude porovnat mechanismy iluze s dalšími vizuálními jevy (change-blindness, crowding). Součástí práce bude také návrh experimentálního výzkumného projektu, který se bude týkat rozšíření silencing-iluze.

PhDr. Václav Mertin

✓ **Psychologické aspekty využití tabletů při vzdělávání**

První tablety se objevily v roce 2010 a po osmi letech je zřejmé, že jde o pomůcku, která výrazným způsobem vstupuje do školního vzdělávání. Týká se to jak populace intaktní, tak populace jedinců s postižením. Využití tabletů ve školách je spojováno s řadou nepřiměřených očekávání, na druhé straně jsou použití tabletů připisovány výrazné negativní dopady na rozvoj dětí. Cílem práce je – na základě výsledků zahraničních výzkumů – shrnout přednosti i úskalí použití této pomůcky při vzdělávání a předložit návrh výzkumu zaměřeného na některý ze sledovaných souvislostí řešené problematiky.

✓ **Domácí vzdělání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Zatímco u žáků intaktních se má za to, že vzdělaný rodič jejich výuku zejména na prvním stupni vcelku zvládne, je otázka, jak se rodiče bez speciálně pedagogického a psychologického vzdělání vypořádají s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Práce se v obou částech zaměří na dopady domácího vzdělávání právě u žáků s různými druhy postižení.

✓ **Dlouhodobé dopady inkluzivního vzdělávání**

Politická korektnost společného vzdělávání je nezpochybnitelná. Je však třeba empiricky ověřovat, nakolik společné vzdělávání ovlivňuje školní výsledky i rozvoj dítěte. Vzhledem k tomu, že konečnou metou je fungování jedince v dospělosti, je žádoucí nalézt dopady inkluzivního vzdělávání v dospělosti. Práce se bude zabývat výsledky studií v těch státech, ve kterých společné vzdělávání praktikují delší dobu. Zaměří se na studie zkoumající fungování dospělých jedinců, kteří prošli společným vzděláváním s těmi, kteří absolvovali segregované vzdělávání.

✓ **Dlouhodobé dopady rozvodu/rozchodu rodičů**

Rozchod/rozvod rodičů představuje pro dítě bolestnou událost, která zanechává dopady ještě hluboko do dospělosti. Cílem práce je nalézt výzkumy, které se zabývají psychologickými dopady rozvodu/rozchodu rodičů u dospělých.

PhDr. Markéta Niederlová, Ph.D.

✓ **Působení životní spokojenosti na zdravotní stav jedince**

Práce se bude zabývat vlivem spokojenosti na úroveň zdraví. Bude pojednáno o možných přístupech k definování pojmu spokojenost a s ním souvisejících pojmů – kvalita života, hodnotový systém člověka, well-being, life satisfaction, mental health status, personal happiness atp. Dále bude věnován prostor současným výzkumným studiím (našich i zahraničních autorů), které se zabývají působením uvedených proměnných na zdraví člověka v individuálním i společenském kontextu. Autor/ka se zaměří nejen na činitele, které mají negativní vliv na zdraví (např. v rámci psychosomatického přístupu), ale i na činitele sanogenní a salutogenní, které mohou ke zdravotnímu stavu přispívat pozitivně. Součástí práce bude i návrh konkrétního výzkumného designu pro empirické šetření.

✓ **Psychologické aspekty zvládnání bolesti**

Práce se zaměří na pojetí bolesti v psychologickém kontextu. Zohlední vybrané psychologické aspekty zvládnání chronické bolesti – kognitivní a emocionální faktory, copingové strategie atp. Případně se může zabývat i zvládnáním bolesti při vybraných chronických onemocněních. Zvolené oblasti pak bude odpovídat i zaměření v literárně přehledové části práce. V práci budou zohledněny dosavadní publikované výstupy z výzkumů našich i zahraničních autorů. Součástí práce bude i návrh konkrétního výzkumného designu pro empirické šetření.

✓ **Locus of control a jeho souvislosti se zdravotní péčí**

Práce se bude zabývat pojmy „locus of control“, „místo ovládnání, řízení“, „motiv kompetence“, „příčinné přisuzování“ atp. Cílem práce je kritický pohled na současné teorie, které se tématem zabývají. Přehled a stručná analýza dosavadních výzkumných studií, včetně psychodiagnostických metod, které jsou k tématu vztaženy a ve výzkumech využívány. Předložený návrh výzkumného projektu může být směřován do oblasti zdravotní péče, zvládnání náročných životních souvislostí se zdravím, nemocí a léčbou.

✓ **Locus of control a jeho souvislosti v rámci psychologického poradenství**

Práce se bude zabývat pojmy „locus of control“, „místo ovládnání, řízení“, „motiv kompetence“, „příčinné přisuzování“ atp. Cílem práce je kritický pohled na současné teorie, které se tématem zabývají. Přehled a stručná analýza dosavadních výzkumných studií, včetně psychodiagnostických metod, které jsou k tématu vztaženy a ve výzkumech využívány. Přeložený návrh výzkumného projektu může být směřován do oblasti psychologického poradenství, zvládnání náročných životních situací v osobní či profesním životě, resp. psychologické diagnostiky.

Doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc.

✓ **Zdroje konfliktů v pracovních týmech a jejich možné důsledky**

Pracovní prostředí je velmi častým zdrojem sociálních konfliktů. Dochází ke střetu zájmů, cílů, osobních ambicí, do pracovních kooperací vstupují osobní animozity, překážky kladené při dosahování žádoucích cílů nebo pozic, existují konkurenční střety apod. Specifické typy konfliktů se odehrávají na úrovni inter- i intraskupinové, nebo hierarchické v rovině vztahů nadřízený – podřízený(ní). Projekt vyžaduje specifikaci zaměření na daný typ konfliktů, výběr či přípravu nástrojů umožňujících analyzovat příčiny konfliktů a vysoudit jejich potenciální důsledky v pracovním chování jedince nebo týmu.

✓ **Identifikace typu organizační kultury, jejích výhod a slabin**

Ustálená pravidla v organizaci, normy chování, tradice, vyžadované projevy úcty, preference neformální komunikace apod. jsou významným zdrojem ustáleného a očekávaného vystupování zaměstnanců ve vzájemných vztazích. Uvedenými formami determinovaná organizační kultura je pro danou organizaci typická, rozpoznatelná a popsitelná. Specifika dané organizační kultury lze vyjádřit některými typickými znaky a charakteristikami a je

možné ji také určitým způsobem pojmenovat (silná, slabá, soupeřivá, konfrontační, přátelská apod.). Empirickou část práce by představoval projekt zaměřený na identifikaci organizační kultury dané organizace, postižení jejích převažujících znaků, metaforické označení této kultury a stanovení jejích předpokládaných silných a slabých stránek.

✓ **Pracovní hodnoty a jejich motivační potenciál v pracovní činnosti**

Svět práce obecně a působení jedince v organizace umožňuje člověku naplňovat četné cíle, ambice a životní naplnění. Současně člověk diferencuje význam jednotlivých atributů souvisejících s danou profesí nebo se zaměstnaneckou pozicí, které jedinec více či méně preferuje, považuje si jich, chce jich dosáhnout a představují pro něj více či méně významné hodnoty (např. samostatnost práce, manažerská pozice, výše platu, možnost osobního rozvoje apod.). Empirická část práce by mohla být zaměřena například na srovnání dvou profesních skupin z hlediska odlišností preferovaných pracovních hodnot, jejichž dosažení je motivačním zdrojem jejich pracovního chování (např. IT pracovníci vs. účetní).

✓ **Syndrom open space - důsledky otevřeného pracovního prostoru na osobní (ne)pohodu zaměstnanců**

Otevřená, zejména pak velkoplošná pracoviště v organizacích s převažujícím obchodním nebo administrativním zaměřením jsou dlouhodobě středem zájmu jak architektů, ergonomů a odborníků na řízení organizací, tak specialistů z oblasti společenských věd. Velké otevřené prostory skýtají jak některé provozní a komunikační výhody, tak vyvolávají subjektivní pocity nedostatku soukromí, permanentní kontroly nebo nedostatku možnosti soustředit se na práci. Empirická část práce by představovala návrh projektu realizovaného v jisté organizaci nevýrobní povahy, jímž by byly zjišťovány přednosti a nesnáze související s prací v otevřeném pracovišti ve vztahu k působení na pracovní pohodu či nepohodu zaměstnanců.

PhDr. Luděk Stehlík, Ph.D.

✓ **Kognitivní psychometrie**

Kognitivní psychometrie je relativně mladý vědní obor, který využívá kognitivní modely zpracovávání informací jako psychometrické modely pro měření interindividuálních rozdílů při řešení různých druhů kognitivních úloh. Předmětem práce bude zmapování základních principů a příkladů využití kognitivní psychometrie v rámci kvantitativní klinické kognitivní vědy. Součástí práce bude rovněž návrh výzkumu, který by k hlubšímu pochopení podstaty vybraného duševního onemocnění z hlediska narušeného/odlišného způsobu zpracovávání informací využil některý konkrétní kognitivní model zpracovávání informací.

✓ **Bayesovská kognitivní věda**

Předmětem práce je charakteristika základních principů, z nichž vychází bayesovská kognitivní věda, a popis toho, jak jsou tyto principy v současnosti konkrétně využívány při studiu vybraných kognitivních jevů jako je percepce, kategorizace, porozumění jazyku, učení, teorie mysli, usuzování apod. Součástí práce bude rovněž návrh výzkumného projektu, který by umožnil testovat předpovědi vyplývající z bayesovského modelu jednoho konkrétního kognitivního jevu.

✓ **Srovnání bayesovské a frekventistické statistiky z hlediska jejich vhodnosti pro výuku statistického usuzování na vysokých školách humanitního zaměření**

Předmětem práce je zmapování rozdílů mezi principy a postupy bayesovské a frekventistické statistické analýzy dat a toho, jaký vliv mohou mít tyto rozdíly na efektivitu výuky statistického usuzování na vysokých školách humanitního zaměření. Součástí práce bude rovněž návrh výzkumného projektu, který by umožnil porovnání efektivity výuky

statistického usuzování na vysokých školách humanitního zaměření při použití principů a postupů bayesovské, resp. frekventistické statistiky.

✓ **Využití klinických a mechanických metod predikce v psychologické praxi**

Předmětem práce je zmapování problematiky klinických vs. mechanických metod predikce využívaných v psychologické praxi ve světě a případně také v ČR. Součástí práce bude rovněž návrh výzkumného projektu umožňujícího zjistit postoje českých psychologů k těmto dvěma metodám a míru, v jaké se na ně ve své každodenní praxi spoléhají.

PhDr. Eva Šírová, Ph.D.

✓ **Vývoj profesní identity začínajících učitelů**

Téma se zaměřuje se na proces postupné integrace osobnostních charakteristik začínajícího učitele, jeho postojů, očekávání, norem a hodnot s profesními požadavky kladené na učitele ze strany vzdělávacích institucí a škol včetně široce přijímaných hodnot a standardů vyučování. Cílem práce je jednak vymezení profesní identity a jednak zmapování konfliktů a tenzí, se kterými se začínající učitelé potýkají při utváření své profesní identity.

✓ **Chybné atribuční procesy u učitelů**

Téma se vztahuje k problematice pedagogické a sociální psychologie a zabývá se chybnými atribučními procesy zejména v kontextu základní atribuční chyby. Cílem bakalářské práce je popis základních oblastí diferenciací základní atribuční chyby a současně nastínění možností snížení výskytu základní atribuční chyby u učitelů.

✓ **Stres u začínajících učitelů a způsoby jeho zvládnání**

Téma se zaměřuje se na faktory související s prožívanou mírou stresu u začínajících učitelů na různých typech a druzích škol. Cílem bakalářské práce je zmapování těchto faktorů spolu se zjišťováním způsobů, jak učitelé stres zvládají. Těmto otázkám se bude věnovat jak číst literárně přehledová, tak návrh výzkumného šetření.

MUDr. Gabriela Šivicová

✓ **Postoj veřejnosti k seniorům**

Současná společnost zaměřená na výkon a úspěšnost má v mnoha ohledech tendenci starší populaci vyčleňovat. Bakalářská práce by se měla zaměřit na psychologické aspekty vnímání seniorů veřejností, jak veřejnost nahlíží, co ji ovlivňuje a jak se staví ke starším lidem. Zmapovat jak pozitivní tak negativní konsekvence vztahu veřejnosti k seniorům a díky teoretické základně v rámci výzkumu navrhnout možnosti ovlivnění veřejného mínění o starších lidech.

✓ **Role psychologa ve zdravotnictví, vztah psychologa a ostatních zdravotnických profesí**

V rámci zdravotnického systému je stále role psychologa a možnosti využití psychologických intervencí na somatických odděleních spíše utopickou představou. Stejně tak i vnímání role psychologa a jeho využití. Práce by měla poskytnout přehled a možnosti zlepšení stávající situace, srovnání se situací v zahraničí a event. nabídnout možnosti navázat či zlepšit danou situaci.

✓ **Psychologické aspekty stáří, téma samoty ve stáří**

S vývojem společnosti se mění pohled na „stáří“. Posouvání hranice věku odchodu do důchodu, delší období aktivního života, to vše mění a posunuje i pohled na věk jako takový.

Zároveň se se změnou vazeb v rodinách mění i společné sdílení aktivit, potřeba využití seniorů na fungování rodin. Co je tedy pro seniory prioritou, jejich samostatnost, aktivní způsob trávení času nebo touha po pospolitosti rodinného systému, potřeba „potřebnosti“.

Doc. PhDr. Marek Špinka, CSc.

✓ **Ontogeneze hravého chování u člověka ve fylogenetickém srovnání**

Práce popíše některé publikované systémy třídění hravého chování u člověka a u jiných savců a vybere z nich takový, který umožní mezidruhové srovnání, případně vytvoří systém vlastní. Následně shrne dosavadní znalosti o věkovém rozložení jednotlivých typů hravého chování v průběhu celoživotní ontogeneze u člověka a porovná je s ontogenetickým rozvojem analogických typů hravého chování vybraných druhů savců. Návrh výzkumu bude spočívat v projektu soustavné komparativní studie ontogenetického průběhu hry v závislosti na dozrávání mozku a pohybového aparátu u člověka a několika druhů savců, které budou vybrány na základě první části práce.

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.

✓ **Šikana učitele a profesní zátěž**

Práce se pokusí přehledně zpracovat situace a podoby, které charakterizují šikanu učitele žáky (ev. kolegy a rodiči), což je problém, s nímž se stále častěji obracejí stížnosti na školského ombudsmana. Nabízí se rovněž otázka, jak tyto momenty přispívají k profesní zátěži učitele a v jaké fázi své profesní kariéry je jimi zvláště zranitelný. Návrh výzkumného šetření se zaměří např. na zmapování tohoto fenoménu na některém typu škol v ČR.

✓ **Šikana učitele v kontextu soudobých komunikačních médií**

Moderní komunikační média nabízejí řadu možností využití ve vzdělávacím procesu, ale rovněž poskytují prostor pro nejrůznější prvky kyberšikany ve vztahu k učiteli. Specifickým prvkem je pak tzv. „prankování“ – česky „utahování si“ z učitele, kdy se uměle navozené situace zesměšnění pedagoga natáčejí a zveřejňují na sociálních sítích a platformách typu youtube. Nabízí se otázka, kudy vede hranice vymezující etické a neetické hranice tohoto chování. Návrh výzkumného šetření se zaměří např. na zmapování tohoto fenoménu na některém typu škol v ČR.

✓ **Psychologické a psychosociální aspekty placebo**

V současnosti dochází k významné proměně pohledu na fungování placebo efektu, směrem k bio-psycho-sociálnímu kontextu a případné aplikaci v podobě tzv. optimálního léčebného prostředí. Práce by se měla pokusit zmapovat jak placebo odpověď samotnou, tak i možné determinanty jejího průběhu a specifické podoby (a jejich případné neuroendokrinní a imunologické koreláty). Bakalářská práce se pokusí shrnout stávající výzkumnou realitu daného jevu a prioritně akcentovat její psychosociální aspekty v literárně přehledové části i v návrhu výzkumného šetření.

Prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

✓ **Individuální péče o dvouleté dítě: vývojové klady a rizika**

Práce bude řešit aktuální úvahy o optimálním výchovném prostředí pro dvouleté dítě. Bude detailně popisovat charakteristiky psychického vývoje dítěte ve vztahu k individuální či kolektivní péči. Bude zahrnovat i hledisko matky a otce při řešení této otázky. Autor/ka se bude zabývat rozdíly mezi jeselskou péčí a péčí MŠ o dvouleté dítě. Práce nabídne aktuální alternativy kolektivní péče o dvouleté dítě v ČR a jejich kritické zhodnocení ve vztahu ke zdravému psychickému vývoji dítěte. Práce bude doplněna návrhem výzkumného projektu, který bude zaměřen na analýzu pozorování dvouletého dítěte při volné hře v různých typech prostředí případně s nastavením řešení standardní situace (příkladně Strange Situation).

✓ **Předškolní dítě: organizované aktivity nebo volná hra**

Práce se bude věnovat aktuální převaze strukturovaných aktivit u předškolních dětí. Bude analyzovat příčiny tohoto trendu, bude zjišťovat, nakolik je to nutnost, vzhledem k náročnosti profesní kariéry obou rodičů či nakolik je to ovlivněno jistou soutěživostí a ambicemi rodičů, které mohou být ovlivněny jejich vyšším věkem v době rodičovství. Práce bude doplněna návrhem výzkumného projektu, který bude zaměřen na analýzu pozorování předškoláka v rámci volné hry, které je přítomen alespoň jeden z jeho rodičů. Zachycována bude řízenost jeho aktivit ze strany rodičů. Součástí projektu bude též kvantifikace organizovaných aktivit, kterým se předškolní dítě věnuje mimo pobyt v předškolním zařízení.

✓ **Jak je vnímané úspěšné rodičovství v dnešní ČR**

Důraz bude kladen na to, jak rodičovskou úspěšnost vnímají sami rodiče a jejich rodiče (tedy prarodiče). Práce bude založena na rešerši existujících výzkumů s touto problematikou u nás i v zahraničí. Autor bude sledovat především mezigenerační posun ve vnímání úspěšného rodičovství a bude se zamýšlet nad příčinnými souvislostmi změn. Klíčové změny se budou týkat především naplňování otcovské a mateřské role. Součástí práce může být také hledání širších historických souvislostí ovlivňujících představu úspěšného rodičovství. Práce bude doplněna návrhem mapujícího kvalitativního výzkumného projektu, který bude sledovat především názorový mezigenerační posun.

Mgr. Lea Takács, Ph.D.

✓ **Porod císařským řezem a psychický vývoj dítěte do předškolního věku**

Zvyšující se podíl císařských řezů ve vyspělém světě s sebou nese nutnost zkoumat dopady této operace na vývoj dítěte. Dosavadní studie poukazují na souvislost císařského řezu s opožděným kognitivním a motorickým vývojem, zjištěny byly i častější poruchy chování u dětí porozených abdominální cestou. Cílem této práce je shrnout poznatky o dopadech porodu císařským řezem na psychický vývoj dítěte do předškolního věku, autor/ka se rovněž pokusí zmapovat možné mediátory/moderátory vztahu mezi císařským řezem a vývojovými poruchami u dětí. Na základě výsledků přehledové části práce pak představí vlastní návrh výzkumu, který se zaměří na dopad císařského řezu na vývoj dítěte do předškolního věku a zohlední zároveň klíčové „zavádějící“ (confounding) faktory.

✓ **Sociální opora u porodu a její vliv na perinatální výsledky**

Práce se zaměří na různé formy sociální opory, kterých se může dostávat ženě při porodu, a na vliv této opory na perinatální výsledky. Autor/ka se bude věnovat otázce emoční podpory rodiček v minulosti (tradice „babictví“, ženská péče o rodící ženu) a dnes (přítomnost otce dítěte či jiné blízké osoby u porodu, podpora dudy, podpora zdravotníků asistujících u porodu,

individualizovaná kontinuální péče „one-to-one“) a na základě výsledků dosavadních výzkumů popíše dopady této podpory na průběh porodu (délku jeho trvání, výskyt porodních komplikací, vnímání bolesti), stav novorozence, psychickou pohodu matky a její spokojenost s porodem. V praktické části pak navrhne postup zkoumání zvolené formy sociální opory na průběh porodu a jeho hodnocení rodičkou.

Ing. Mgr. Marek Vranka

✓ **Psychologie podvádění**

V posledních letech se nepoctivost a podvádění těší intenzivnímu zájmu ze strany psychologických výzkumníků. I přesto provází laboratorní i terénní výzkum nečestnosti celá řada metodologických nedostatků a úskalí. Bakalářská práce má za cíl prozkoumat studie realizované v této oblasti, analyzovat limity jejich interní, externí a ekologické validity a v rámci praktické části navrhnou konkrétní výzkumný design, jenž by identifikované limity překonal.

✓ **Účinné přesvědčování**

Studium efektivních metod přesvědčování má v sociální psychologii mnohaletou tradici. Bakalářská práce na tuto tradici navazuje a zpracovává přehled aktuálních poznatků v oblasti přesvědčování. Zvláštní pozornost je věnována přesvědčování vyhraněných (politických, náboženských nebo hodnotových) oponentů, což představuje zvláště aktuální téma v kontextu současné rostoucí polarizace a klesající důvěry v tradiční zdroje informací. V praktické části bakalářská práce navrhuje konkrétní aplikaci sumarizovaných poznatků nebo design výzkumu prohlubujícího stávající poznání v této oblasti.

✓ **Postoje k eutanazii**

Spolu s demografickým vývojem a rozvojem medicínských technologií se otázka eutanazie dostává do centra společenské diskuse v neustále rostoucím počtu zemí. Bakalářská práce má za cíl identifikovat osobnostní a situační faktory ovlivňující postoje lidí k otázce eutanazie a jejího morálního hodnocení. Obsahem praktické části je návrh výzkumu rozšiřujícího poznání v této oblasti.

✓ **Teoretická a praktická využitelnost dotazníku morálních základů (MFQ)**

Jonathan Haidt ve své práci postuluje existenci několika vrozených základů pro morální hodnocení a rozhodování. Míru, v níž jednotliví lidé při svém morálním hodnocení využívají tyto základy, lze měřit pomocí nástroje Moral Foundations Questionnaire (MFQ). Cílem práce je podat přehled dosavadních poznatků z aplikace tohoto diagnostického nástroje, posoudit jeho psychometrické vlastnosti a praktickou využitelnost při predikci postojů a chování, zejména v kontextu politiky a sociálních otázek. Součástí práce bude návrh výzkumu ověřující vztahy MFQ k dalším konceptualizacím morálních východisek pro rozhodování.

✓ **Morální základy politické psychologie**

Práce zkoumá možnosti aplikace Haidtovy koncepce morálních základů v oblasti politické psychologie a odpovídá na otázku, zda je možné předpovídat politické postoje a chování na základě stupně rozvinutí různých Haidtem popsanych morálních principů lépe než například pomocí ekonomických a demografických charakteristik.

✓ **Experimentální výzkum korupce**

Je vůbec možné zkoumat korupci pomocí experimentálního designu? Jaké jsou nedostatky existujících pokusů a jaké jsou možnosti jejího zlepšení? Práce sumarizuje poznatky o determinantech korupčního chování z existujících studií a v praktické části přináší návrh nových nástrojů pro zkoumání korupce v laboratorních podmínkách.

✓ **Alkohol a rozhodování**

Jednou z rozšířených teorií mechanismu působení alkoholu na rozhodování a chování je koncepce tzv. alkoholové krátkozrakosti (alcohol myopia). Dle tohoto přístupu alkohol přímo nesnižuje inhibici nebo nezvyšuje připravenost k agresivnímu či rizikovému chování, ale zaměřuje pozornost výhradně na aktuálně přítomné podněty. Cílem práce je podat přehled studií demonstrujících efekt alkoholové myopie a v empirické části navrhnout praktickou intervenci (včetně postupu ověření její účinnosti), jež by tento jev využívala pro zmírnění negativních důsledků konzumace alkoholu.